

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Prop. 88 L

(2020–2021)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i inndelingslova
(innføring av tospråklig navn på
Nordland fylke, norsk og lulesamisk)

Innhold

1	Hovedinnholdet i proposisjonen	5	5	Fylkeskommunens høringsbrev og høringsinstansenes uttalelser	8
2	Bakgrunnen for lovforslaget	5	6	Departementets vurdering	10
3	Gjeldende rett – lovgrunnlag ...	6	7	Økonomiske og administrative konsekvenser	11
3.1	Kommuneloven	6	8	Merknader til lovforslaget	11
3.2	Inndelingsloven	6		Forslag til lov om endringer i inndelingslova (innføring av tospråklig navn på Nordland fylke, norsk og lulesamisk)	12
3.3	Grunnloven	6			
3.4	Sameloven	7			
3.5	Stedsnavnloven	7			
3.6	Internasjonale forpliktelser	8			
4	Kommuner med tospråklige navn	8			

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Prop. 88 L

(2020–2021)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i inndelingslova (innføring av tospråklig navn på Nordland fylke, norsk og lulesamisk)

*Tilråding fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet 19. februar 2021,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Solberg)*

1 Hovedinnholdet i proposisjonen

Kommunal- og moderniseringsdepartementet legger her frem forslag om en endring i inndelingslova § 29 for å endre det offisielle navnet på Nordland fylke til Nordland eller Nordlândia. Dette vil innebære at fylkesnavnet blir tospråklig (norsk og lulesamisk).

2 Bakgrunnen for lovforslaget

Initiativet i saken ble tatt av Nordland fylkesting, som i møte 4. desember 2018, mot fem stemmer, vedtok at det offisielle lulesamiske navnet på Nordland fylkeskommune skal være Nordlândia Fylkkasuohkan. Vedtaket lyder slik:

«Fylkestinget vedtar at det offisielle samiske navnet på Nordland fylkeskommune er det lulesamiske Nordlândia Fylkkasuohkan. Fylkestinget gir fylkesrådet fullmakt til å videreføre prosessen med sikte på å få et offisielt samisk navn på Nordland fylkeskommune opp mot Kommunal- og moderniseringsdepartementet.»

Nordland fylkeskommune søkte i brev 18. desember 2018 om et offisielt samisk navn på fylket.

Fylkeskommunen skriver i søknaden følgende:

«Nordland fylkeskommune har ikke vedtatt et offisielt samisk navn på fylkeskommunen. I NOU «Hjertespråket» fra 2016 vektlegger utvalget at det brukes samiske navn både på Nordland og på Møre og Romsdal. For Nordland foreslår utvalget offisielt lulesamisk navn. Utvalget bemerker at Nordland fylke både i lulesamisk, nordsamisk og sørsamisk språkområde, men har lagt vesentlig vekt på at Nordland er det eneste fylket der det er aktuelt å fastsette et offisielt lulesamisk navn. Utvalget forutsetter i tillegg at nordsamisk og sørsamisk navneform likevel blir benyttet i informasjon fra fylkeskommunen på henholdsvis nord- og sørsamiske språk, og videre at fylkeskommunens offisielle lulesamiske navn benyttes på for eksempel skilting av bygg, brevhoder og logo.

Nordland fylkeskommune har siden 2006 vært en del av forvaltningsområdet for samiske språk. Dette forplikter fylkeskommunen etter samelovens språkregler, der det blant annet heter at innenfor dette området er befolkningen sikret utvidet rett til bruk av samisk overfor offentlige organer. Etter sameloven er samisk og norsk likeverdige språk, og samisk

og norsk skal være likestilte språk etter bestemmelsene i sameloven. Det har fra ulike hold vært etterspurt offisielt samisk navn på fylkeskommunen, og fylkesrådsleder har bedt om at det blir igangsatt en prosess med sikte på å offisielt samisk navn på Nordland. Et offisielt samisk navn på Nordland fylkeskommune vil bidra til endringer på skilt, brevhoder og logo. Det er i dag utarbeidet logoer på alle tre samiske språk i Nordland.»

Kommunal- og moderniseringsdepartementet etterlyste i e-post 11. januar 2019 en vurdering fra Sametinget om valget av samisk navn på fylket. Nordland fylkeskommune kontaktet derfor Sameetinget i brev 13. august 2019 og fikk en foreløpig tilrådning om navnevalget i brev 21. august samme år. Den foreløpige tilrådingen ble sendt ut på bred høring 3. september 2019. Ingen av høringsinstansene hadde innsigelser mot den foreløpige tilrådingen fra Sametinget. Sameetingets stedsnavnkonsulenter ga en endelig tilråding på tre offisielle samiske språk i brev 6. april 2020 til Nordland fylkeskommune. Se nærmere i pkt. 5 om høringen og Sametingets endelige anbefaling.

Nordland fylkeskommune oversendte i brev 22. juni 2020 Sametingets tilrådning og ba Kommunal- og moderniseringsdepartementet følge opp saken. Fylkeskommunen presiserte i brevet at fylkestinget i sitt vedtak om et lulesamisk navn fremhevet betydningen av at også de nordsamiske og sørsamiske språkområdene er representert i Nordland, og at dette skal komme til uttrykk gjennom fylkeskommunens informasjon, skilting, logoer mv. der dette er hensiktsmessig og naturlig.

3 Gjeldende rett – lovgrunnlag

3.1 Kommuneloven

Etter kommuneloven § 3-1 tredje ledd skal «Vedtak om endring av kommunenavn fattes av Kongen.» Det følger av fjerde ledd at «Fylkeskommunen skal ha samme navn som fylket.» En endring av navnet til en eller flere fylkeskommuner forutsetter derfor at det administrative inndelingsnavnet for vedkommende fylke også blir endret. Vedtak om nye fylkesnavn er regulert i lov 15. juni 2001 nr. 70 om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser (inndelingslova) § 29.

Ordlyden i kommuneloven § 3-1 er nesten identisk med § 3 nr. 1-4 i kommuneloven av 1992.

Det følger av Prop. 46 L (2017–2018), kapittel 3 Kommuneinndeling og kommunenavn mv. på s. 356 at bestemmelsen viderefører reglene i kommuneloven 1992. Når det gjelder samiske navn, heter det i Ot.prp. nr. 42 (1991–92) følgende:

«Bestemmelsen innebærer ingen endring i gjeldende praksis om at det i alminnelighet søkes unngått å gi en kommune et dobbeltnavn, med mindre det gjelder kommuner med stor samisk befolkning. I de sistnevnte tilfelle vil det være kurant at kommunen får dobbeltnavn norsk/samisk.»

3.2 Inndelingsloven

Inndelingsloven § 29 slår fast fylkesinndelingen og fylkesnavnene. Bestemmelsen kom inn i inndelingsloven ved Stortingets vedtak 11. juni 2018, og var en videreføring av den tilsvarende reguleringen i den tidligere bispedømme- og fylkesloven. Inndelingsloven § 29 nr. 10 slår fast at navnet på Nordland fylke er Nordland.

3.3 Grunnloven

Samenes rettigheter kommer til uttrykk i Grunnloven § 108, som har følgende ordlyd:

«Det påligger statens myndigheter å legge forholdene til rette for at den samiske folkegruppe kan sikre og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv.»

Bestemmelsen er en videreføring av den tidligere bestemmelsen i Grunnloven § 110 a. I Dokument 16 (2011–2012) Rapport til Stortingets presidentskap fra Menneskerettighetsutvalget om menneskerettigheter i Grunnloven beskriver utvalget på side 215 betydningen av bestemmelsen slik:

«Selv om Grunnloven § 110a først og fremst retter seg mot regjering og Storting, kan prinsippet som kommer til uttrykk i bestemmelsen, få betydning ved tolkningen av lover og ved anvendelse av sedvanerettslige regler, for eksempel som en retningsgivende bestemmelse for forvaltningens skjønnsutøvelse.»

Fylkeskommunene er selvstendige forvaltningsorganer som utøver sitt selvstyre innenfor nasjonale rammer. Begrensninger i det kommunale og fylkeskommunale selvstyret må ha hjemmel i lov. De er ikke underlagt statlige organer, kun

Stortinget som lovgiver og bevilgningsmyndighet, så lenge ikke andre underordningsforhold følger av lov. Regjeringen og departementene har således ingen generell styrings-, instruksjons- eller overprøvingsmyndighet over fylkeskommunene. Det kommunale selvstyret ble grunnlovfestet i 2016, og i 2018 presisert i kommuneloven § 2-1.

Grunnloven § 49 andre ledd lyder:

«Innbyggerne har rett til å styre lokale anliggender gjennom lokale folkevalgte organer. Nærmere bestemmelser om det lokale folkevalgte nivå fastsettes ved lov. Grunnloven § 108 etablerer en plikt for statlige myndigheter til å legge forholdene til rette for at den samiske folkegruppen kan sikre og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv.»

3.4 Sameloven

Etter lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven) § 1-1 skal forholdene legges til rette for at den samiske folkegruppen i Norge kan sikre og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv.

Etter sameloven § 1-5 er samisk og norsk likeverdige språk, og samisk og norsk skal være likestilte språk etter bestemmelsene i sameloven kapittel 3. Hovedhensikten med flerspråklige kommunenavn er å likestille navneformene.

Lovens kapittel 3 har bestemmelser om samisk språk. § 3-1 gir Kongen fullmakt til ved forskrift å fastsette hvilke kommuner som skal inngå i forvaltningsområdet for samisk språk etter loven. Etter forskrift av 17. juni 2005 nr. 657 om forvaltningsområdet for samisk språk § 1 omfatter i dag forvaltningsområdet kommunene Karasjok, Kautokeino, Nesseby, Porsanger, Tana, Kåfjord, Lavangen og Tjeldsund i Troms og Finnmark fylke, kommunene Hamarøy og Hattfjelldal i Nordland fylke og kommunene Røyrvik, Røros og Snåsa i Trøndelag fylke. Innenfor dette området er befolkningen sikret utvidet rett til bruk av samisk overfor offentlige organer, jf. § 3-3. Etter § 3-2 første ledd skal lover og forskrifter av særlig interesse for hele eller deler av den samiske befolkningen oversettes til samisk. Kunngjøringer fra offentlige organ som særlig retter seg mot hele eller deler av den samiske befolkningen i forvaltningsområdet, skal skje både på samisk og norsk, jf. § 3-2 andre ledd.

Sameloven har ikke direkte betydning for spørsmålet om to- eller trespråklige navn på fylkeskommuner, men lovens formålsbestem-

melse og Norges internasjonale forpliktelser gjennom folkeretten kan likevel sies å gi støtte til en slik løsning.

3.5 Stedsnavnloven

Formålet med lov 18. mai 1990 nr. 11 om stadnamn (stadnamnlova) er «å ta vare på stadnamn som språklege kulturminne, gi dei ei skriftform som er praktisk, og som ikkje skyggjer for meiningsinnhaldet i namnet, og medverke til kjennskap til og aktiv bruk av namna», jf. § 1 første ledd. Loven skal videre sikre hensynet til samiske og kvenske stedsnavn i samsvar med nasjonalt lovverk og internasjonale avtaler og konvensjoner, jf. § 1 andre ledd.

Loven gjelder når organ for stat, fylkeskommune og kommune skal fastsette stedsnavn eller skrivemåten av disse, eller bruke dem i tjenesten. Loven gjelder også bruk av stedsnavn i selskap som det offentlige eier fullt ut, og i læremidler som skal brukes i skolen, jf. § 1 tredje ledd.

I lovens § 2 bokstav a er stedsnavn definert som «namn på terrengformasjonar som fjell og vatn, kulturformasjonar som gardsområde, gardsbruk, vegar og bruer, administrative område som kommunar og sokn, institusjonar og adresser». Administrative enheter som kommuner og fylkeskommuner regnes derfor som navneobjekter etter loven.

Når skrivemåten av et stedsnavn er fastsatt etter stedsnavnloven og ført inn i stedsnavnregisteret, skal det brukes av eget tiltak av det offentlige, jf. § 11 og § 1 tredje ledd. Det følger av § 11 andre ledd at «Samiske og kvenske stadnamn som blir nytta blant folk som bur fast på eller har næringsmessig tilknytning til staden, skal til vanleg brukast av det offentlege t.d. på kart, skilt, i register saman med eventuelt norsk namn.»

Når det foreligger en offisiell samisk eller kvensk versjon av fylkeskommunenavnet, taler dette for at det er et navn som benyttes på stedet, og at det foreligger en plikt til å benytte dette navnet parallelt med det norske navnet.

Der det av praktiske grunner er særskilt vanskelig å bruke flere navn, skal det i valget mellom norsk, samisk og kvensk legges vekt på hvilket navn som har lengst tradisjon og er best kjent på stedet. Det norske navnet trenger ikke å være med «dersom det er ei lydleg tilpassa form av det samiske eller kvenske namnet, skil seg lite frå det og ikkje er i vanleg bruk i den norske forma», jf. forskrift 23. mai 2017 nr. 638 om stadnamn § 7 fjerde ledd. Om rekkefølgen for flerspråklige

navn heter det følgende i forskriften § 7 tredje ledd:

«På skilt eller på kart o.l. der det blir brukt meir enn eitt namn, skal vedtaksorganet fastsetje rekkefølgja av namna. Ved fastsetjing av rekkefølgja skal ein ta omsyn til språkbruken på staden. I forvaltningsområdet for samisk språk skal rekkefølgja vere samisk, norsk, kvensk.»

3.6 Internasjonale forpliktelser

Samene har status som urfolk i Norge. Norges internasjonale forpliktelser på området følger særlig av FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter av 16. desember 1966 artikkel 27, som sikrer urfolk retten til å bruke sitt eget språk, ILO konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater, som inneholder regler til vern om urfolks språk, og artikkel 10 om forvaltningsmyndigheter og offentlige tjenester i Den europeiske pakt for regions- og minoritetsspråk.

Norge ratifiserte Europarådets rammekonvensjon om beskyttelse av nasjonale minoriteter i 1999, og denne er en del av grunnlaget for politikken regjeringen fører overfor denne gruppen. Det daværende Kommunal- og regionaldepartementet lanserte i 2000 St.meld. nr. 15 (2000–2001) Nasjonale minoritetar i Noreg. Her heter det:

«Regjeringa stiller seg bak målsetjinga om at Noreg ikkje bør nøye seg med å leggje seg opp mot minstekrava i dei internasjonale konvensjonane. Når det gjeld minoritetspolitikken, vil regjeringa leggje vekt på dei målsetjingane som er nedfelte i Rammekonvensjonen om vern av nasjonale minoritetar og i Den europeiske pakta om regions- og minoritetsspråk.»

Samisk er omfattet av vernet i de nevnte konvensjonene. Det følger av rammekonvensjonen artikkel 11 nr. 3 at

«I områder som tradisjonelt er bebodd av et betydelig antall personer som tilhører en nasjonal minoritet, skal Partene innenfor rammen av sitt rettssystem, herunder avtaler med andre stater der det er aktuelt, og under hensyn til sine særegne forhold, søke å fremvise tradisjonelle stedsnavn, gatenavn og andre topografiske angivelser beregnet på allmennheten, også på minoritetsspråket når det er tilstrekkelig etterspørsel etter slike angivelser.»

Den europeiske pakt om regions- eller minoritetsspråk del III artikkel 10 har særlige regler om forvaltningsmyndigheter og offentlige tjenester. Det er bare nordsamisk som er omfattet av denne delen av pakten.

Selv om det ikke kan utledes en direkte plikt av folkeretten om tospråklige administrative inndelingsnavn, vil nok en slik løsning for Nordland fylkeskommune kunne sees på som en lojal oppfølging av Norges internasjonale forpliktelser på dette området.

Norge ratifiserte i 2006 UNESCOs konvensjon av 17. oktober 2003 om vern av den immaterielle kulturarven, jf. St.prp. nr. 73 (2005–2006). I tilslutningen er stedsnavnloven nevnt som en av lovene som ivaretar forhold som kommer inn under bestemmelsene i konvensjonen. En ratifikasjon av UNESCO-konvensjonen innebærer ikke at Norge har forpliktet seg til et bestemt nivå for vern av stedsnavnene.

4 Kommuner med tospråklige navn

Ved kongelige resolusjoner med hjemmel i kommuneloven 1992 § 3 nr. 3, er det til nå fastsatt tospråklige offisielle navn (norsk og samisk) på fire kommuner i Nordland. To av kommunene ligger innenfor forvaltningsområdet for samiske språk, jf. sameloven § 3-1. Det er Håbmera suohkan/Hamarøy kommune (lulesamisk) og Aarborten tjielte/Hattfjelldal kommune (sørsamisk). I tillegg har kommunene Fauske og Sortland offisielle samiske navn.

Regjeringens vedtak i sakene om tospråklige kommunenavn er basert på lokale initiativ, fremmet gjennom kommunestyrevedtak og med tilslutning gjennom høringsprosessene. Regjeringen har lagt stor vekt på den betydningen offisielle tospråklige navn på kommunene har i disse områdene for å fremme det samiske språket og bevare etnisk identitet.

5 Fylkeskommunens høringsbrev og høringsinstansenes uttalelser

Nordland fylkeskommune henvendte seg etter departementets anmodning til Sametinget i brev 13. august 2019 og ba om en tilrådning om valget av samisk navn på fylket. Sametinget ga sin foreløpige tilrådning om parallellnavn for Nordland fylke på tre offisielle samiske språk i brev 21. august 2019, slik skjemaet nedenfor viser:

Norsk navn	objekt	sørsamisk	lulesamisk	nordsamisk
Nordland	fylke	Nordlaante	Nordlánnda	Nordlánda
Nordland fylke	fylke	Nordlaanten fylhke	Nordlánda fylkka	Nordlándda fylka
Nordland	fylkeskommune	Nordlaante	Nordlánnda	Nordlánda
Nordland fylkeskommune	fylkeskommune	Nordlaanten fylhkentjielte	Nordlánda fylkkasuohkan	Nordlándda fylkkasuohkan

Videre het det i oversendelsen fra Sametinget:

«Den foreløpige tilrådingen på sørsamisk har kun vært behandlet av stedsnavntjenesten, ikke av stedsnavnkonsulentene.

Navnet Nordland finnes etter hva vi forstår ikke i kartverkets stedsnavnregister på noen av de samiske språkene. Navnet må derfor legges ut på høring slik stedsnavnlovens § 6 krever. Høringstiden er to måneder. De lokale organisasjonene og foreningene skal få varsel om saka og kopi av stedsnavnkonsulentens tilråding. Høringstida er to måneder. Vi ber fylkeskommunen om å sende høringssvarene tilbake til oss slik at navnekonsulentene kan gi endelig tilråding.»

Nordland fylkeskommune sendte deretter saken ut på høring 3. september 2019 til følgende mottakere:

Beiarn kommune
Bodø kommune
Evenes kommune
Fauske kommune
Hamarøy kommune
Hattfjelldal kommune
Narvik kommune
Rana kommune

Tysfjord kommune
Vefsn kommune

Árran – Julevsame, Guovdasj Lulesamisk Senter
Duoddara Rafe
Sijti Jarngje – Samisk Kultur- og Utviklingssenter i Hattfjelldal
Stormen bibliotek
Vardobaiki AS

Høringssvaret var på to måneder, og det kom inn høringssvar fra kommunene Tysfjord og Vefsn og Árran lulesamisk senter. Alle var positive til Sameetingets foreløpige tilråding om et offisielt lulesamisk navn på Nordland fylke. Høringssvarene ble oversendt Sametinget for endelig tilråding om navnevalget 27. november 2019. Den endelige tilrådingen fra Sametinget ble oversendt fylkeskommunen 6. april 2020.

Sametinget skriver i sin endelige tilråding følgende:

«Vi viser til anmodning om endelig tilråding av samiske navn på Nordland fylkeskommune, og høringssvar fra Árran lulesamisk senter, Tysfjord kommune og Vefsn kommune. Ingen av høringssvarene hadde innsigelser mot foreløpig tilråding fra Sametingets stedsnavntjeneste. Våre stedsnavnkonsulenter for henholdsvis nordsamiske, lulesamiske og sørsamiske stedsnavn har sett på saken, og gir med dette følgende endelig tilråding på samisk navn på fylket Nordland og Nordland fylkeskommune, på nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk:

Norsk navn	objekt	sørsamisk	lulesamisk	nordsamisk
Nordland	fylke	Nordlaante	Nordlánnda	Nordlánda
Nordland fylke	fylke	Nordlaanten fylhke	Nordlánda fylkka	Nordlándda fylka
Nordland	fylkeskommune	Nordlaante	Nordlánnda	Nordlánda
Nordland fylkeskommune	fylkeskommune	Nordlaanten fylhkentjielte	Nordlánda fylkkasuohkan	Nordlándda fylkkasuohkan

Som nevnt sendte Nordland fylkeskommune i brev 22. juni 2020 Sametingets endelige tilråding til Kommunal- og moderniseringsdepartementet og ba departementet om å følge opp saken. Fylkeskommunen presiserte i brevet at fylkestinget i sitt vedtak om et lulesamisk navn fremhevet betydningen av at også nordsamisk og sørsamisk språkområde er representert i Nordland, og at dette skal komme til uttrykk gjennom fylkeskommunens informasjon, skilting, logoer mv. der det er hensiktsmessig og naturlig.

6 Departementets vurdering

Nordland fylkesting har med stort flertall – 40 mot 5 stemmer – gått inn for en endring til tospråklig fylkesnavn (norsk og lulesamisk). De tre høringsinstansene som har uttalt seg om navnevalget, støtter forslaget.

Nordland fylkeskommune viser i søknaden til den reviderte samarbeidsavtalen med Sametinget. Avtalen har som samfunns mål å styrke, synliggjøre og utvikle samiske språk, kultur og samfunnsliv.

Et overordnet mål med avtalen er å legge forholdene til rette for et varig og fast samarbeid mellom partene i saker som angår samene og samiske områder i Nordland fylke, samt å prioritere disse i fellesskap. Samarbeidsavtalen er et viktig verktøy for arbeidet med samiske saker i Nordland og for utviklingen av samiske språk, kultur og samfunnsliv i fylket.

Den endelige tilrådingen fra Sametingets stedsnavnkonsulenter er den samme som ble gitt i den foreløpige tilrådingen fra Sametingets stedsnavntjeneste, og som ble sendt ut på en bred høring.

I sin tilråding angir Sametinget tre aktuelle samiske navn på Nordland fylke, sørsamisk, lulesamisk og nordsamisk, uten at det konkluderes med hvilket av disse som bør velges. Når fylkeskommunen vedtok et offisielt lulesamisk parallellnavn, vektla den at utvalget i NOU 2016: 18 «Hjertespråket» støttet dette navnevalget. Utvalgets begrunnelse var at Nordland er det eneste fylket der det er aktuelt å fastsette et offisielt *lulesamisk* navn. Dette er et argument som også vektlegges av høringsinstansene.

I deler av Nordland fylke er samisk språk og kultur fremtredende. Nordland er et langstrakt fylke med fire samiske språk innenfor sine forvaltningsgrenser, pitesamisk i tillegg til de nevnte sørsamisk, lulesamisk og nordsamisk. Etter same-loven er samisk og norsk likeverdige språk, og de

skal være likestilte språk etter bestemmelsene i same-loven. Nordland fylkeskommune er en del av forvaltningsområdet for samiske språk etter same-lovens språkregler, hvilket blant annet innebærer at befolkningen gis rett til bruk av samisk overfor offentlige organer. Sametinget bevilger et fast tilskudd til tiltak i språkområdet.

Norges internasjonale forpliktelser, Grunn-loven §108 a, Stortingets vedtakelse av same-loven og opprettelsen av Sametinget er alle signaler om nasjonale myndigheters vilje til likestilling av samisk og norsk språk og bevaring av etnisk identitet. Det kulturvernet som ligger i bruk av samiske betegnelser, er viktig når det gjelder å hevde samisk språk og bevare etnisk identitet. Tospråklige kommunenavn og fylkesnavn i områder der samisk språk og kultur står sterkt, vil være av betydning i denne sammenhengen.

Et lulesamisk navn på Nordland fylkeskommune er et viktig signal om at Nordland fylkeskommune tar sitt ansvar for samiske språk og samiske saker alvorlig. Departementet legger også vekt på at det fra ulike hold har vært etterspurt et offisielt samisk navn på fylkeskommunen. Troms og Finnmark har nordsamisk språkform, mens Trøndelag har sørsamisk. Det er viktig for departementet at fylkestinget selv kommer frem til et samisk parallellnavn med god lokal forankring. Departementet viser her til omtalen av det fylkeskommunale selvstyret i punkt 3.3 og legger avgjørende vekt på Nordland fylkeskommunes ønske og begrunnelse for å velge et lulesamisk navn. Samtidig viser Nordland fylkeskommune at den er opptatt av at både nordsamisk og sørsamisk navneform skal benyttes i informasjonen fra fylkeskommunen. Begge disse språkgruppene vil således være ivaretatt.

Departementet har derfor kommet til at Nordland bør gis et tospråklig norsk og lulesamisk fylkesnavn. Dersom Nordland fylkeskommune på et senere tidspunkt skulle ønske å få fastsatt offisielle navn også på sørsamisk og nordsamisk, vil departementet i utgangspunktet være positiv til det.

Navneformene norsk og lulesamisk er likestilte. I offisiell skriftlig og muntlig kommunikasjon skal den norske navneformen tas med der norsk språk brukes, mens den samiske navneformen skal tas med der samisk språk brukes. Ved offentlig skilting, i logoer og på offentlige organers brevpapir mv., skal derimot begge navneformer benyttes.

Fylkesnavn er egennavn. Begreper som «fylke», «fylkeskommune» og lignende inngår ikke i selve navnet. Fylkesnavnet fastsettes derfor

i kasusformen nominativ. Genitivsformen er Nordlánda fylkka. Nordland fylkeskommune er Nordlánda fylkkasuohkan.

Hensikten med tospråklige kommunenavn har vært å likestille samisk og norsk. Det samme er tilfelle med tospråklige fylkesnavn.

Når det gjelder rekkefølgen på den samiske og norske formen av fylkesnavnet, har Nordland fylkesting ikke angitt noe om rekkefølgen. I fylkesnavnene for Troms og Finnmark og Trøndelag står det norske navnet først. Departementet mener derfor at det er naturlig å ha den samme rekkefølgen for Nordland fylke.

Det bør overlates til Kongen å fastsette tidspunktet for ikrafttredelse av endringsloven.

7 Økonomiske og administrative konsekvenser

Nordland fylkeskommune har allerede i stor grad tilpasset seg flerspråklige benevnelser. Et offisielt lulesamisk navn på Nordland fylkeskommune vil bidra til endringer på skilt, brevhoder og logo. Det er i dag utarbeidet logoer på både nordsamisk, lulesamisk og sørsamisk i Nordland.

Offentlige organers henvendelser til fylkeskommunen og kommuner skal gjøres på det språket som er naturlig ut fra sammenhengen. Ved henvendelser på norsk brukes norsk skrivemåte, ved henvendelser på samisk brukes samisk skrivemåte, som er lulesamisk, nordsamisk eller sørsamisk. Dette medfører i praksis ingen nevneverdige endringer fra tidligere.

Vedtaket i saken vil medføre økonomiske og administrative konsekvenser for fylkeskommunen. Det økonomiske oppstår i form av behov for

skilting og ny grafisk layout, mens på den administrative siden vil det kreves økt kompetanse i samiske saker.

For statlige etater vil endringen kunne medføre noen merutgifter som eventuell ny logo og navn på brevhode, skilt som viser til etaten o.l. Departementet antar likevel at det her er snakk om mindre beløp. Skilting som henviser til fylkesnavnet i andre sammenhenger (for eksempel ved passering av fylkesgrensen), antas også å ha et forholdsvis beskjedent omfang.

Lovendringen vil derfor ikke medføre nevneverdige kostnader eller administrativt merarbeid for forvaltningen eller for samfunnet ellers.

8 Merknader til lovforslaget

Inndelingsloven § 29 nr. 10 endres, slik at Nordland fylke får et lulesamisk parallellnavn. Dette innebærer at begge navnene er offisielle navn på fylket. Lovteksten angir det lulesamiske navnet i nominativ, slik at det offisielle lulesamiske parallellnavnet på Nordland er Nordlánnda.

Rekkefølgen på navnet i loven er norsk og lulesamisk.

Det foreslås at endringsloven skal gjelde fra den tiden Kongen bestemmer.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et fremlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i inndelingslova (innføring av tospråklig navn på Nordland fylke, norsk og lulesamisk).

Vi **HARALD**, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i inndelingslova (innføring av tospråklig navn på Nordland fylke, norsk og lulesamisk) i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til lov om endringer i inndelingslova (innføring av tospråklig navn på Nordland fylke, norsk og lulesamisk)

I

I lov 15. juni 2001 nr. 70 om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser skal § 29 nr. 10 lyde:
10. Nordland eller Nordlånnda

II

Loven gjelder fra den tiden Kongen bestemmer.
